

Landbouw en verkeer

De boer ging met zijn nieuwe trekker rijden alsof het een paard was. De boer is niet langer alleen-bezitter van de grond; de groep stedelingen, de industrie, heeft behoefte aan grond voor water-, auto- en spoorwegen. De flatbewoners storten zich voor recreatie op de landbouwwegen, die daar niet op berekend zijn. Het melkvervoer met bussen is een aflopende zaak; overigens moet de opmars van de RMO met gemengde gevoelens tegemoet gezien worden.

Voor „Oude Rijn” in de richting Arnhem ligt onder gehoorafstand van de drukke rijksweg 12 de verkeerscentrale Driebergen. Officieel luidt de naam: „Sectie bijzondere verkeerstaken”, maar insiders spreken over „R.P. Alex”. Hier is de thuishaven van de groep Witte Porsches. De baas bij R.P. Alex is majoor Vogel en de man die zich speciaal bemoeit met de landbouw is wachtmeester De Groot. Zij hebben onlangs een aantal vertegenwoordigers van de landbouwers ontvangen om eens te praten over de landbouw en haar plaats op de weg. Enkele opmerkingen van de politie in dat gesprek noteerden wij hieronder.

De stap van het paard bepaalde het tempo van de boer

De berijders van de Witte Porsches bekijken de relatie, of beter gezegd de grote afstand, tussen agrariërs en de andere bevolkingsgroepen een beetje filosofisch. Immers, sinds het ontstaan van de ambachten, de organisatie van de gilden, de opkomst van de steden en tenslotte de revolutionaire industrialisatie is de afstand tussen boer en - laten we gemakshalve zeggen - stedeling, die oorspronkelijk op het platteland woonde, steeds groter geworden. Toen de autobezitter het portier dichttrok, scheidde hij zich definitief af van de boer. Zolang op de boerderij nog niet werd gemechaniseerd, bleef daar de stap van het paard het tempo bepalen en werd het werk gedaan in het ritme van de dag en jaargetijde.

Op het moment dat de twee zo verschillende werelden elkaar op één weg ontmoeten, moest het botsen, aldus wachtmeester De Groot. En het was de boer die zich moest aanpassen aan de nieuwe omstandigheden; hij moest zijn verantwoordelijkheid voor andere mensen bewust worden. Dit betekent, om slechts enkele voorbeelden te noemen, dat bij het vervoeren van een ploeg over de openbare weg een rode vlag achteraan gehangen

moet worden, dat de scherpe maaimachinedelen afgeschermd moeten worden, dat niet op, maar naast de weg geparkeerd moet worden enz.

En zo zijn er nog talloze voorbeelden op te noemen die typerend zijn voor die aanpassing. Overigens, zo merkte majoor Vogel op, is het aantal ongelukken op de weg, waaraan op een of andere manier de landbouw schuldig is, gering. Tot nu toe waren dit jaar uit Zeeuws-Vlaanderen twee à drie meldingen gekomen, berichtte men uit de Achterhoek dat slechts sporadisch de landbouw een ongeluk op de weg veroorzaakte en waren uit Friesland vijf gevallen doorgegeven.

Melkrijden

De Hoge Raad heeft in een uitspraak gezegd dat het melkvervoer met trekker en aanhangwagen valt onder het vervoer in de zin van landbouwvervoer. Rijbewijs, vervoervergunningen etc. zijn dan ook niet nodig. Overigens maakt men zich bij de politie niet al te druk om het melkvervoer met de bekende 30-liter bussen. Het wordt beschouwd als een teruglopende zaak en men verwacht dat in een kort tijdsbestek, zeker binnen één generatie, geheel overgeschakeld zal zijn op tankvervoer. Met de heer E. W. Boogaard, de landbouwverkeersdeskundige van het Landbouwschap, die ook bij de bijeenkomst was, hebben wij gesproken over de eigenlijk toch wel zeer noodzakelijke extra beveiliging van melkwagens in het donker. Vooral in de wintertijd en met mist gebeurt het nog wel eens dat iemand tegen een rijdende, stoppende of stilstaande melkwagen rijdt.

In schemering en donker levensgevaarlijk zonder voldoende verlichting en waarschuwingsinstallatie.

Op het ogenblik is het reeds toegestaan dat stilstaande melkauto's, waartoe wij ook de trekker met aanhangwagen(s) rekenen, waarschuwingslichten voeren. In de handel is een installatie verkrijgbaar met behulp waarvan alle knipperlichten rondom de wagen gelijktijdig werken. Volgens het nieuwe Wegen-Verkeersreglement mag deze installatie gebruikt worden onder bepaalde voorwaarden, waarvan de belangrijkste is, dat alleen bij stilstand deze installatie ingeschakeld mag zijn. Onder het rijden mag de knipperlichtinstallatie dus niet gebruikt worden. In de praktijk wordt deze apparatuur echter nog veel te weinig gebruikt.

Herhaaldelijk hebben wij van melkrijders de wens gehoord om een oranje zwaai-licht te mogen gebruiken, zoals bijvoorbeeld sleepwagens, takelauto's en wegenbouwmachines deze hebben. Immers, een trekker met volle wagens achter zich, die slechts 16 km per uur rijdt op een drukke weg, levert even groot gevaar op voor het achteropkomende ver-

keer als een stilstaand voertuig. Een oranje zwaailicht zou een aanzienlijke verbetering betekenen.

De overheid geeft hier echter geen toestemming voor omdat dan meerdere categorieën weggebruikers een zwaailicht niet onthouden kan worden met het gevolg dat het publiek zich weinig meer van deze gevaaraanduiding zou aantrekken. De heer Boogaard vertelde ons dat op het ogenblik nieuwe bepalingen in de maak zijn voor voertuigen langer dan acht meter, wat betreft de zijverlichting. In Duitsland is het reeds voorschrift dat dergelijke voertuigen reflectoren op de zijkant hebben. Het is de bedoeling dat deze bepaling voor heel Europa van kracht zal worden. Dat betekent dus dat een trekker met aanhangwagens van totaal 18 m lengte 4 reflectoren aan de zijkant moet hebben.

RMO, hét melkvervoer van de toekomst. Maar zijn de landbouwwegen er op berekend?

Tenslotte willen wij dit verhaaltje niet eindigen zonder de eerder gemaakte opmerking dat de komst van de RMO met gemengde gevoelens tegemoet gezien wordt even nader toe te lichten. Vergeleken met de bestaande situatie is het uit veiligheidsoverwegingen zonder meer een vooruitgang. Maar hoe zullen de landbouwwegen, veelal aangeduid met het bekende ronde borden „B weg“, dit zware verkeer verdragen? Enfin, dat is geen zaak van de politie maar van andere overheidsinstanties. Wist u trouwens dat 15 % van de touristische ANWB-routes over landbouwwegen gaat?

B.A.B.